

Warszawa, 6 czerwca 2012 r.

BAS-WAPEiM-1339/12
TRYB PILNY

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych
ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Grzegorz Sztolcman)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654, ze zmianami; dalej: ustawa). Zmiana dotyczy m.in. definicji ustawowych, katalogu podmiotów leczniczych, wprowadzenia otwartego katalogu stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych innych niż szpitalne, rodzajów działalności wykonywanych w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych, zakresu pojęcia działalności regulowanej, ustalenia sumy ubezpieczenia z tytułu zdarzeń medycznych, zamówień na udzielanie świadczeń zdrowotnych, zasad wypisania pacjenta ze szpitala albo innego podmiotu leczniczego, zasad powoływania rady społecznej podmiotu leczniczego i jej zadań, zasad przekazywania środków publicznych podmiotom wykonującym działalność leczniczą, kontroli podmiotów leczniczych i nadzoru nad tymi podmiotami, zasad udzielenia dotacji podmiotowi tworzącemu, który przekształcił samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej.

Projekt zakłada zmianę ustaw: z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. Nr 106, poz. 681, ze zmianami), z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2012 r. poz. 572), z dnia 28 lipca 2005

r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1397, ze zmianami), z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410, ze zmianami) oraz z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2012 r. poz. 159).

Projekt zawiera przepisy przejściowe. Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem 30 czerwca 2012 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

2.1. W zakresie zamówień publicznych należy wskazać dyrektywę 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. Urz. UE L 134 z 30.4.2004 r., str. 114, ze zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 6, t. 7, str. 132).

2.2. W zakresie udzielania pomocy państwa należy wskazać:

- art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE) dotyczące zasad przyznawania pomocy przez państwo,

- rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz. Urz. WE L 83 z 27.3.1999 r., str. 1, ze zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 8, t. 1, str. 339).¹

Artykuł 107 ust. 1 TfUE stanowi, że wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Zakaz udzielania przez państwo pomocy przedsiębiorstwom (art. 107 ust. 1 TfUE) nie ma charakteru bezwzględnego. W szczególności art. 107 ust. 3 TfUE wskazuje kategorie pomocy, które mogą zostać uznane za zgodne z rynkiem wewnętrznym. Organem właściwym do oceny, czy określona pomoc spełnia kryteria art. 107 ust. 3 w związku z art. 107 ust. 1 TfUE, jest Komisja Europejska. Artykuł 108 ust. 3 TfUE nakazuje państwom członkowskim informować Komisję o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Państwo członkowskie nie może wprowadzać w życie projektowanych środków dopóki Komisja nie uzna projektowanej pomocy za zgodną ze wspólnym rynkiem. Tryb notyfikowania Komisji projektowanej pomocy publicznej jest określony w rozporządzeniu Rady (WE) nr 659/1999. Zgodnie z rozporządzeniem każde działanie, na którego podstawie, bez dalszego wprowadzania w życie wymaganych środków, można dokonać wypłat pomocy indywidualnej na rzecz przedsiębiorstw określonych w ustawie w sposób ogólny

---

¹ Odpowiednikiem art. 93 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską jest art. 108 TfUE.

i abstrakcyjny, oraz każde działanie, na którego podstawie pomoc, która nie jest związana z konkretnym projektem, może zostać przyznana jednemu lub kilku przedsiębiorstwom na czas nieokreślony lub w nieokreślonej kwocie, stanowi program pomocowy (art. 1 lit. d). Natomiast nową pomocą jest każda pomoc, czyli programy pomocowe i pomoc indywidualna, która nie jest pomocą istniejącą, włącznie ze zmianami istniejącej pomocy (art. 1 lit. c rozporządzenia).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Projekt ustawy w art. 1 pkt 10 przewiduje zmianę art. 26 ustawy. Zgodnie z obowiązującym przepisem podmiot leczniczy spełniający przesłanki określone w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, ze zmianami) może udzielić zamówienia na udzielanie w określonym zakresie świadczeń zdrowotnych podmiotowi wykonującemu działalność leczniczą, lub osobie legitymującej się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny. Przepis ten stanowi również, że do udzielenia zamówienia nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych. Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 26 ust. 4 ustawy do konkursu ofert stosuje się odpowiednio art. 146 ust. 1, art. 147–150, 151 ust. 1, 2, 4 i 5, art. 152, 153 i art. 154 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, ze zmianami). Przepisy te dotyczą trybu zawierania umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych.

Świadczenia zdrowotne są objęte zakresem dyrektywy 2004/18/WE i są usługami zdrowotnymi w rozumieniu załącznika IIB do tej dyrektywy. Zgodnie z art. 21 dyrektywy proces udzielania zamówień na te usługi jest regulowany wyłącznie przepisami artykułów 23 i 35 ust. 4 dyrektywy. Artykuł 23 dyrektywy dotyczy specyfikacji technicznych zamówienia, art. 35 ust. 4 dyrektywy dotyczy przesyłania przez zamawiającego ogłoszenia o wynikach procedury udzielania zamówienia. Projekt – podobnie jak obowiązująca ustawa – nie przewiduje odpowiedniego stosowania artykułów 140, 141 oraz 151 ust. 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Artykuły 140 i 141 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dotyczą specyfikacji technicznych, natomiast art. 151 ust. 6 tej ustawy dotyczy przekazywania Urzędowi Oficjalnych Publikacji UE ogłoszenia o wyniku rozstrzygnięcia postępowania w sprawie zawarcia umowy

o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. Przepisy art. 140, art. 141 oraz art. 151 tej ustawy transponują przepisy art. 23 i 35 ust. 4 dyrektywy.²

Projekt nie zapewnia stosowania odpowiednich przepisów prawa UE dotyczących zamówień publicznych. Projekt nie jest zgodny z prawem UE.

3.2. Projekt w art. 1 pkt 37–39 i pkt 44–46 przewiduje zmianę artykułów 114–116 ustawy, dotyczących zasad przekazywania środków publicznych podmiotom wykonującym działalność leczniczą, oraz artykułów 197–199 ustawy, dotyczących zasad udzielenia dotacji podmiotowi tworzącemu, który przekształcił samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej w spółkę kapitałową. W zakresie zmienianych przepisów ustawa zawiera program pomocy w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, ze zmianami) w związku z art. 1 lit. d rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999. Przewidziana w projekcie zmiana przepisów modyfikuje program pomocy określony w ustawie. Zgodnie z art. 1 lit. c rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 jest to nowa pomoc, która powinna zostać notyfikowana Komisji Europejskiej w trybie art. 108 ust. 3 TfUE. Środki będące programem pomocowym nie mogą zostać wprowadzone w życie dopóki procedura notyfikacyjna nie doprowadzi do wydania przez Komisję decyzji końcowej (art. 108 ust. 3 zdanie trzecie TfUE).

Marszałek Sejmu występuje z wnioskiem do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów m.in. o wydanie opinii w sprawie zgodności z rynkiem wewnętrznym lub o przekazanie Komisji projektu w celu dokonania jego notyfikacji (art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej).

4. Konkluzje

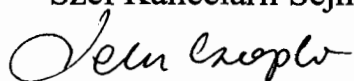
4.1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw – w zakresie, w jakim nie zapewnia stosowania artykułów 23 oraz 35 ust. 4 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi – nie jest zgodny z prawem UE.

---

² Podobnie w opinii o zgodności z prawem UE rządowego projektu ustawy o działalności leczniczej (druk nr 3489/VI kadencja Sejmu) wraz z wnioskami mniejszości ujętych w sprawozdaniu Komisji Zdrowia (druk nr 3921/VI kadencja Sejmu), wyrażonej przez Ministra Spraw Zagranicznych w dniu 15 marca 2011 r. (pismo nr DPUE-920-1225-10-11/mz, akr/SM-511), stwierdzono, że przepisy art. 26 i 27 projektowanej ustawy nie gwarantują, że do zamówień w zakresie świadczeń zdrowotnych będą stosowane przepisy transponujące art. 23 i 35 ust. 4 dyrektywy 2004/18/WE. Dla zapewnienia zgodności z prawem UE projektowanych przepisów należy uzupełnić je o odpowiednie stosowanie przepisów art. 140, 141 oraz 151 ust. 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

4.2. Projekt zawiera postanowienia zmieniające program pomocy publicznej. Projekt podlega notyfikacji Komisji Europejskiej. Zgodność projektu ustawy z prawem UE uzależniona jest od zachowania wymogów procedury notyfikacyjnej. Środki będące zmianą programu pomocowego nie mogą zostać wprowadzone w życie dopóki procedura notyfikacyjna nie doprowadzi do wydania przez Komisję decyzji końcowej stwierdzającej zgodność planowanej pomocy z rynkiem wewnętrznym.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 6 czerwca 2012 r.

BAS-WAPEiM-1340/12
TRYB PILNY

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

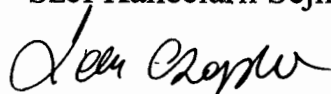
**w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu –
czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz
niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Grzegorz
Sztolcman) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej**

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654, ze zmianami; dalej: ustawa). Zmiana dotyczy m.in. definicji ustawowych, katalogu podmiotów leczniczych, wprowadzenia otwartego katalogu stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych innych niż szpitalne, rodzajów działalności wykonywanych w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych, zakresu pojęcia działalności regulowanej, ustalenia sumy ubezpieczenia z tytułu zdarzeń medycznych, zamówień na udzielanie świadczeń zdrowotnych, zasad wypisania pacjenta ze szpitala albo innego podmiotu leczniczego, zasad powoływania rady społecznej podmiotu leczniczego i jej zadań, zasad przekazywania środków publicznych podmiotom wykonującym działalność leczniczą, kontroli podmiotów leczniczych i nadzoru nad tymi podmiotami, zasad udzielenia dotacji podmiotowi tworzącemu, który przekształcił samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej. Projekt zakłada także zmiany innych ustaw.

Projekt ustawy nie zapewnia stosowania odpowiednich przepisów dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. Urz. UE L 134 z 30.4.2004 r., str. 114; ze zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 6, t. 7, str. 132). Projekt nie jest zgodny z prawem UE. Projekt podlega notyfikacji Komisji Europejskiej, ponieważ zawiera postanowienia zmieniające program pomocy publicznej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla